

FOKUS:

FILMTEKNIK FÖR TJEJER

en rapport om ett genusprojekt

Producerad av Kultur i Väst 2012. Citera oss gärna och ange då källan.
Författare: Anna-Karin Johansson, Staffan Melin, Pia-Marie Wehring, Kultur i Väst.
Foto: Anna-Karin Johansson, Hanna Hultén, Mio Rapp och Fredrik Swedemyr.
Deltagarnas porträttbilder är deras privata.

AVSTAMP OCH VÄNDPUNKT

Denna rapport beskriver projektet Fokus: filmteknik för tjejer, som vi bedrivit under ett års tid.

Vi vet att det är möjligt att påverka, inspirera och förvänta sig en annan värld; rapporten bekräftar det men den styrker också att vi måste arbeta för att alla ska känna att man har samma möjligheter. Och att vi måste arbeta både med strukturnivån och individnivån. Jag hoppas att de unga kvinnor som medverkat i projektet har fått ett avstamp som påverkar deras framtid.

Om något år kanske någon säger att projektet blev till en vändpunkt. Då möjligheterna tog fart.

Tack till Anna-Karin Johansson som projektlett arbetet och till vår filmkonsulent Pia-Marie Wehrling som initierade uppdraget. Och vi hoppas att Svenska Filminstitutet fortsätter stötta kommande satsningar! De behövs. Vi på Kultur i Väst kommer att fortsätta att rapportera, undersöka och kartlägga frågor och beskriva perspektiv som kan ge nya avstamp, ge avtryck och bli till vändpunkter.

Angelica Hadzikostas
Chef Kultur & Konstarter, Kultur i Väst

Fler kvinnor ska söka sig till filmbranschen	6
Fokus: filmteknik för tjejer är ett genusprojekt som syftar till att höja yrkeskompetens, teknikkunskaper och självförtroende hos unga kvinnliga filmare	7
Så här arbetade vi	8
Workshoppar	8
Mentorsprogram	9
Seminarium	9
Nätverk	9
Dokumentation	9
På väg mot fler kvinnor i filmbranschen	10
Framgång	11
Fallgrop	11
Visioner och framtid	12
Vi som var med	13–22
Ljus/ljussättning	24
Kamera och foto	25
Ljud/ljudbearbetning	26
Postproduktion och after effects	27
Mentorsprogram	28
Mentorer	28–29
Seminarium	29
Kontakt	30
Litteraturtips	30
Tack	31

Fler kvinnor ska söka sig till filmbranschen

År 2010 presenterade Svenska Filminstitutet rapporten "00-talets regidebutanter och jämställdheten" där det framgår att den svenska filmbranschen lider brist på kvinnliga regissörer. Antalet verkamma kvinnliga regissörer är i nivå med det antal kvinnor som söker sig till landets högre filmutbildningar. Färre kvinnor än män siktar med andra ord på en framtid inom branschen. Ur det perspektivet så räcker insatser från filmskolor och Svenska Filminstitutet inte till, utan tidigare åtgärder krävs.

För att påverka branschens strukturer lyftes förslaget att satsa på nästa generation för att se till att fler unga tjejer skapar film, fler söker sig till folkhögskolor och filmhögskolor och i förlängningen regisserar fler filmer.

Svenska Filminstitutet utlyste därför 1,1 miljoner kronor som kunde sökas av regionala resurscentrum. Pengarna kunde användas till nätverksprojekt eller kortfilmsprojekt riktade mot unga kvinnliga filmare.

Filmkonsulenterna på Kultur i Väst fick beviljat en del av dessa medel och i denna rapport beskriver vi bland annat vad vi gjorde med dem.

Hanna och Maja, deltagare i Fokus: Filmteknik för tjejer

På Svenska Filminstitutets hemsida, sfi.se, finns rapporten "00-talets regidebutanter och jämställdheten".

Fokus: Filmteknik för tjejer är ett genusprojekt som syftar till att höja yrkeskompetens, teknikkunnande och självförtroende hos unga kvinnliga filmare

PIA-MARIE WEHLING FILMKONSULENT

– Vi har länge uppmärksammat det ojämna deltagandet på regionens filmscen, säger Pia-Marie Wehrling, filmkonsulent på Kultur i Väst.

– Vi ser att det redan i gymnasieåldern händer något som gör att tjejerna faller bort. Pia-Marie hänvisar till den regionala filmtävlingen för unga, Frame, där jämställdhetsstatistiken är nedslående. Statistiken visar att könsfördelningen bland regissörerna i den yngre åldersgruppen (0–15 år) är relativt jämn medan det inte alls är så i de äldre grupperna: 2010 var endast 24 procent av regissörerna i åldersgruppen 16–26 år tjejer.

– Samtidigt får vi höra från våra regionala samarbetspartners att tjejer gör mer film än killar i organiserad form, i studiecirkel och i fritidsverksamhet. Så varför anmäler de inte sina filmer till Frame i samma utsträckning som killarna?

Ofta når tjejerna inte utanför den privata sfären med sina filmer och tar inte steget mot det professionella på samma sätt som killarna. Det blir särskilt tydligt inom tekniska yrken såsom foto, ljud och ljus.

Sanna Eskilsson, verksamhetsledare på föreningen Kultur Ungdom, bekräftar bilden.

– Vi ser att killarna har en större distans till sina filmprojekt och manus. De sätter gärna igång tre produktioner samtidigt, lägger mindre vikt vid manus och sätter i stället fokus på hur de kan iscensätta en bilexplosion och vilken typ av kameraåkning som bäst fångar denna. Tjejernas produktioner tenderar att vara mer manusdrivna och det kan vara ett stort steg till att visa upp en personlig historia för någon annan.

Kultur Ungdom är en förening som verkar i Västra Götaland. Kultur Ungdoms uppgift är att vara ett stöd till ung kultur och unga kulturutövare och stöder projekt som drivs av de unga själva. Här går det att söka projektmedel i form av så kallade K-pengar.

Frame är en festival för unga filmare

- Frame är en filmtävling och festival för unga filmare i Västra Götaland.
- Frame är regionens uttagstävling till Novemberfestivalen – SM i ung kortfilm som går av stapeln i Trollhättan i november varje år.
- Frame är också en möjlighet för unga filmare att visa sina filmer på en biograf och möta andra filmintresserade, representanter från branschen och de som verkar för ungas filmskapande.

Michael föreläser om filmfotografens komplexa yrkesroll.

Kultur i Väst filmkonsulenter ser det som en angelägen uppgift att jobba för att bredda kompetensen hos de unga kvinnor som söker sig till filmbranschen och bestämde sig för att sätta teknik i centrum för satsningen.

– En ökad kompetens och en terminologi för tekniken gör att man, oavsett sin framtida yrkesroll inom branschen, får ett ökat självförtroende, säger Pia-Marie.

– Då möjliggörs också en kommunikation kring teknik och man ser tekniska möjligheter snarare än hinder.

För att ta ett steg bort från den privata sfären och in i branschen kopplade filmkonsulenterna professionella filmarbetare till projektet, både som handledare för workshoppar och som mentorer. Det uttalade målet var att ge deltagarna ökad kompetens, ett ökat självförtroende samt ett kontaktnät att bygga vidare på.

– I förlängningen hoppas vi medverka till att vi får en rikare mångfald av filmer samt att fler unga tjejer inspireras till att arbeta inom foto, ljud eller andra tekniska yrken, säger Pia-Marie.

– Men projektet är också viktigt för oss konsulenter eftersom det innebär ett sökande av hur vi

bäst kan stötta de unga kvinnliga filmarna i regionen. Med Fokus kunde vi sätta ljuset på de behöfvarna själva uttryckte och samla kunskap kring hur vi kan arbeta vidare på ett genomtänkt sätt.

Så här arbetade vi

Projektet sträckte sig över perioden april till oktober 2011. För att höja deltagarnas tekniska kompetens anordnades först en serie workshoppar. Därefter följde ett mentorsprogram med en fördjupad personlig kontakt, allt för att öka kunskapen och ge stöd inom ett specifikt yrkesområde.

Workshoppar

Under våren 2011 hölls fyra workshops:

1. Ljus och ljussättning
2. Kamera och foto
3. Ljud och ljudbearbetning
4. Postproduktion och after effects

Varje workshop pågick en hel helg och de fyra helgerna låg i anknäring till varandra. De tre första genomfördes i samarbete med Gothenburg Film Studios, som är ett kluster för filmproduktion

Michael visar kameraoptik.

i Göteborg och Västsverige. Vi använde oss av deras lokaler – både studio, tekniklager och kontor – och våra handledare var alla verksamma där. Den sista workshoppen hölls delvis hos företaget Shoot & Post som arbetar med post-produktion. Kopplingen till filmbranschen har varit viktig i projektet. Vi ville verka på branschens arenor och använda oss av yrkesverksamma filmarbetare som handledare. Vi ville både avdramatisera tekniken och öppna upp för de möjligheter som ges av ökad kunskap, men också koppla ihop oetablerade och etablerade filmare för samarbeten och nätverk.

Mentorsprogram

Alla deltagare fick var sin mentor, antingen en av handledarna eller någon utomstående. De erbjöds fyra träffar med sin mentor under sommaren och hösten.

Seminarium

Projektets avslutning bestod av ett offentligt samtal om filmbranschens strukturer. En panel med inbjudna gäster diskuterade film och jämställdhet tillsammans med publiken.

Nätverk

Deltagarna utgör själva ett värdefullt nätverk med sina kunskap och kontakter. Därför arbetade vi tidigt med att skapa en trygg och säker grupp. Det skedde genom att samla gruppen innan workshopparna för att de skulle lära känna varandra under avslappnade former. Det var också anledningen till att workshophelgerna hölls tidsmässigt nära varandra.

Dokumentation

Projektet byggde på en kontinuerlig dokumentation och reflektion. Deltagarna fick utvärdera projektets delmoment, dokumentera sina upplevelser i en blogg på projektets hemsida och skriva en större avslutande utvärdering.

Syftet med dokumentationen var att ta reda på vilken effekt projektet hade, att deltagarna själva skulle se de processer de gick igenom samt att få dem att reflektera kring vart de var på väg med sitt filmande. Vi dokumenterade de diskussioner som fördes kring projektets riktning och fokus. Vi följde också deltagarnas utveckling genom att intervjua dem om var de befann sig och vilka behov och mål de hade, både i början och i slutet av projektet.

Anna-Karin visar hur man laddar en filmkassett

På väg mot fler kvinnor i filmbranschen

– Vi har genomfört projektet med målsättningen att påverka antalet kvinnor som är verksamma inom den professionella filmbranschen, säger Anna-Karin Johansson, projektledare för Fokus.

– Det målet är självklart alltför långsiktigt för att kunna utvärderas i slutet av projektet men vi kan absolut reflektera kring både framgångsfaktorer och utmaningar. Jag tycker projektets egentliga erbjudande är att vara ett trappsteg in i en professionell sfär som kan vara svår att hitta in i själv som oetablerad. Detta steg kan räcka för att få kunskap som man sedan tar med sig in i andra yrkesroller, som regissör eller producent.

Anna-Karin tycker att projektets fokusering på teknik var ett bra sätt att samla deltagare kring något konkret.

– Svårigheten har varit att hitta en passande nivå. Flera deltagare frågade efter möjligheten att gå in djupare i ett teknikområde. Helgworkshoppar inom ett yrkesområde räcker självklart inte som grund för att självständigt kunna jobba vidare med det, men definitivt för att skapa intresse och gemenskap. Och deltagarna får ett högre självförtroende enbart av att känna att någon satsar på dem. Det fanns en oro i början av projektet att en grupp bestående av enbart unga kvinnor skulle bli onödigt särskiljande. Men Anna-Karin tror inte att del-

tagarna har upplevt det så. De hittade både likheter och skillnader mellan sig, både vad gäller deras skapande arbete, förkunskaper och framtidsplaner. Skillnaderna blev både en tillgång, eftersom de kunde lära sig av varandra, men också en nackdel, eftersom enstaka deltagares egna intresseområden kunde styra riktningen på arbetet alltför mycket.

– Det interna nätverket har definitivt varit en vinst för gruppen, säger Anna-Karin. Det har varit otroligt kul att se dem hjälpa varandra med filmprojekt och att ordna praktikplatser.

– Filmkonsulenterna har också fått bekräftat att branschrepresentanter i vår region är intresserade av nästa generation filmskapare och väldigt positiva till att ta del i satsningar som gynnar dessa. Vi ser även andra aktörer i regionen som framgångsrikt satsar på projekt där man integrerar både etablerade och oetablerade filmskapare.

Framgång

- Skapa många kontaktytor. In i branschen genom handledare och mentorer, men också mellan deltagare.
- Satsa på kommunikation: Genom att tidigt prata om projektet har vi skapat engagemang och oväntade samarbeten.
- Göra istället för att prata: En genussatsning måste inte involvera diskussioner om jämställdhet och orättvisor – teknikkompetens var ett bra utvecklingsområde.
- Var lyhörd: Lyssna på deltagarnas behov och försök anpassa erbjudandet.
- Visa att du bryr dig: Att delta i en satsning ger inte bara kunskap, även självförtroendet stärks av att någon satsar på dig.
- Skapa en vi-känsla: Satsa på att snabbt skapa en trygg grupp. Vi ordnade en kick-off och försökte hålla ihop projektet tidsmässigt för att stärka gruppsammanhållningen.
- Alla har nytta av mentorer: En mentor är en perfekt kombination av personlig och professionell kontakt.

- Ställ krav: Uttalade krav på motprestation från deltagarnas sida gav också aktiva och ansvarstagande deltagare.

Fallgrop

- Håll fokus: En enhetlig grupp åldersmässigt är inte nödvändigtvis enhetlig på något annat plan.
- Poängtera den egna insatsen: Deltagarnas vinster handlar mycket om hur de förvaltar erbjudandet. Vi uppmuntrar och uppmanar men ytterst handlar det om eget ansvar.
- Undvik offerrollen: När man riktar sig mot en utsatt grupp är det lätt att bekräfta rollen som offer. Men deltagarna ska inte bära bördan av strukturella orättvisor.
- Tydlighet kring deltagarnas motprestation. Vi kommunicerade förväntningarna på deltagarna i antagningsprocessen för att sedan kunna ställa krav på till exempel utvärdering.

”Vi upplever att vi har startat processer hos våra deltagare, som att ta sitt filmskapande på större allvar eller få en knuff in rätt riktning och ta tag i vilande projekt. Vi har bidragit till deras ökade teknikkompetens och därmed positivt påverkat deras självförtroende och deras förutsättningar för fortsättning inom branschen.”

Anna-Karin Johansson, projektledare för Fokus, om resultat av projektet.

Visioner och framtid

Unga filmskapare är i stort behov av nätverk och kontakter. De största vinsterna för projektets deltagare har sannolikt varit att få ett nytt nätverk och en mentor med tillgång till mentorns kontaktnät.

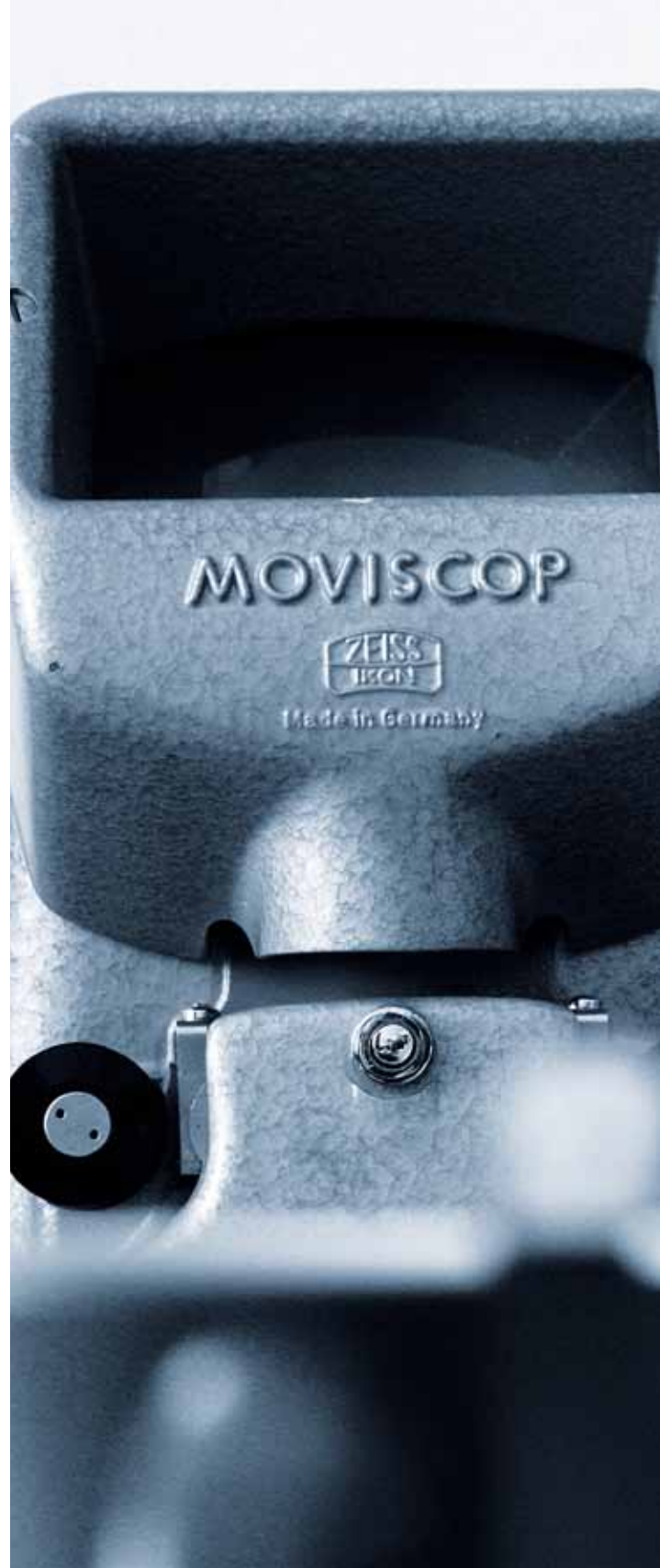
Projektets tankar om att skapa en trygg grupp, introducera möjliga samarbeten och (professionella) nätverk är viktiga. Det är även möjligt att arbeta vidare med dessa i andra sammanhang och grupper.

En stor del av detta borde utgöras av mentorsprogram som ger en personlig kontakt och självförtroende genom att någon tror på en och är villig att ge av sin tid. Vi tror att det dels kan påbörjas redan i lägre åldrar, dels uppmuntras att fortsätta under hela yrkeslivet.

Ett mentorskap är givande både för mentor och adept och deltagarna i detta projekt, eller andra unga filmare på liknande nivå, skulle kunna agera mentorer och förebilder för en yngre grupp. Samtidigt kan de själva fortsätta ha en mentor inom den professionella världen. Såna satsningar tror vi dessutom kan påverka branschens rigida hierarki.

Vi ser också ett behov av att fortsätta med kurser för att tillgängliggöra tekniken som främjar kreativitet och experimentlusta. Då skapas också trygga mötesplatser med möjlighet till nya nätverk och samarbeten. Allt det hann tjejerna projektet påbörja under den relativt korta tid de träffade varandra och det fanns inte någon märkbar upplevelse av konkurrens mellan dem. Snarare har de unga kvinnorna skapat kontakter, delat med sig av praktikplatser, tipsat om jobb och hjälpt till i varandras filmprojekt.

Kultur i Väst vill fortsätta att arbeta aktivt med problematiken och frågeställningarna som har lyfts med projektet Fokus. Enligt jämställdhetsstatistiken från Frame är det i gymnasieåldern tjejerna försvinner, och kanske är det just där nästa riktade satsning bör göras?

A close-up, high-angle photograph of a car's interior, focusing on the steering wheel and dashboard. The steering wheel is dark grey with a multi-spoke design. The dashboard is a light blue-grey color with a textured surface. A red vertical bar is positioned on the right side of the image, containing white text.

Vi som var med ▼

– Mina tidigare erfarenheter av ljussättning är väldigt små; jag har sett folk jobba med det på inspelning, men inte haft en aning om hur de har tänkt eller varför de gjort som de har gjort. Det var väldigt intressant att få förståelse och ett sammanhang till ord och uttryck som man bara hört i förbifarten, och få namn på utrustning och saker som jag bara sett i förbifarten. Jag tror också att det var bra för självkänslan att få pilla på alla sakerna, då allt nytt plötsligt kändes mindre främmande.

Ellen är 23 år, född och uppväxt i Stockholm men flyttade till Trollhättan 2009 för att läsa filmproduktionsprogrammet vid Högskolan väst, där går hon nu sista året innan hon blir färdig filmproducent.

– Under min tid på högskolan har vi genomfört en hel del projekt, då jag i nästan samtliga haft en administrativ eller producerande roll. Jag skulle nu verkligen vilja lära mig mer tekniska färdigheter, helst inom after effects och foto. Både för att det är intressant och för att det kommer underlätta

producentarbetet, vilket verkligen är något jag vill satsa på.

När du sökte till att medverka i Fokus, vad var dina förhoppningar?

– Jag hoppades på att få grundläggande kunskap i olika tekniska områden inom film, och förståelse för hur olika tekniska funktioner samarbetar.

Hur levde projektet upp till dina förväntningar?

– Jättebra! Jag tyckte att det var väldigt intressant information, spännande möten, bra ledare och användbar kunskap. Som sagt skulle jag vilja lära mig mer om allt, men inom projektets ramar var det verkligen mycket som hanns med.

Tror du den här typen av satsning kan påverka jämställdheten i filmbranschen?

– Tyvärr inte. Jag tror att bristen på jämställdhet beror på att många tjejer inte vågar satsa på en karriär inom filmbranschen, men att de som gick kursen tillhörde den lilla skaran som bestämt sig, och hade gjort det med hjälp av denna satsning eller något annat. Jag är egentligen principiellt emot kvotering och "tjejgrupper" men tror att jag inte hade trivts lika bra om gruppen varit sammansatt på ett annat sätt.

– Arri Alexa, Red MX, Panasonic HPX3000, SI2k, Red Epic, Canon 7D... listan kan göras lång men slutar inte där. Det handlar inte bara om kamera-märke och modell. Fotografens kunnande måste gå mycket djupare än så. Hon måste också veta vad som finns där innanför skalet och bakom återförsäljarnas ord. Kodex, format, digitalt eller film, sensor, disk eller minneskort, Zeiss linser, filter med mera är viktiga begrepp i en fotografs värld. Hon är ytterst ansvarig för bildkonsten och därigenom också den som måste kunna skilja all teknik från varandra samt vara den som ska ha svar på alla frågor kring just detta, eller?

– Vad är egentligen fotografens roll? Att studera den växande kameraindustrin eller att bygga den kreativa bildkonsten? Eller både och?

Emma flyttade till Göteborg från Halmstad, där hon tidigare läst medie- och kommunikationsvetenskap med inriktning på medieproduktion på högskolan. Emma satsar på en framtid inom filmproduktion och har gjort både praktikperioder och korta inlägg i assistentfunktioner för att samla på sig erfarenhet.

– Jag har alltid varit intresserad av diskussionen tjejer och teknik och jag vill mer än gärna delta och bidra i den mån jag kan. Jag känner starkt för projekt som vill lyfta fram tjejer och vårt teknikintresse samt de kunskaper vi faktiskt har inom

detta område. Jag är också glad över möjligheten att lära känna och nätverka med workshopgruppens deltagare samt att vi även efter kursen kan fortsätta hjälpa varandra och att fortsätta jobba ihop. Emmas fokus finns på kameraavdelningen och hon har ett uttalat intresse för det mesta inom det tekniska området.

– En bredare förståelse för bland annat ljus och redigering är en förutsättning för att fotot i en produktion ska bli så bra som möjligt samt att jag kan skapa den känsla och det utseende som just jag vill ha på fotot. En fotograf måste trots allt ha en stor förståelse för helheten i en produktion, så mycket mer än endast förståelse för kameran som verktyg.

Emmas mål är att försörja sig på filmarbete. Det kunde hon inte i Fokus-projektets början, då det mest blev inlägg och korta jobb, men under året har hon byggt upp kontaktnät och erfarenhet och får idag många fler uppdrag. Till Fokus har hon sökt sig för att bredda sina kunskaper och skapa kontakter, främst med andra engagerade tjejer som också vill ta sig vidare i filmbranschen.

Hur levde projektet upp till dina förväntningar?

– Projektet levde verkligen upp till mina förväntningar. Jag har lärt mig mycket under projektets tid och jag har fått lära känna ett gäng väldigt trevliga tjejer.

Tror du den här typen av satsning kan påverka jämställdheten i filmbranschen?

– Ja, det tror jag att den kan göra på sikt. Satsningar på kvinnor inom filmbranschen tror jag är en väsentlig del i satsningen på en jämställd bransch och arbetsplats. Jag tror att vi deltagare har fått mer självförtroende efter de workshoppar vi gått igenom tillsammans. Inte bara genom all vår nya kunskap utan att vi också har fått prata och bekanta oss med folk som redan är etablerade, våra föreläsare.

EVA

– Det känns riktigt kul att hamna bland människor som är precis lika intresserade som jag själv, när jag ser all ny teknik och häftiga grejer så blir jag exalterad! Det är verkligen inte varje dag som man har möjlighet att gå runt på Light Center och få ställa frågor om det man ser, jag känner mig grymt överraskad av vilken möjlighet den här kursen är och jag ser fram emot varenda del av den.

22-åriga Eva sökte sig till Fokus för att öka sitt praktiska kunnande kring filmskapande. Hon gick medieprogrammet i Trollhättan på gymnasiet, med inriktning på rörlig bild, och för att fortsätta studera själva uppbyggnaden av film gick hon vidare med studier i filmvetenskap på universitetet.

När Fokus-projektet började sökte Eva även till Filmarbetarutbildningen i Trollhättan, hon kom in och har nu börjat där med inriktning som scripta.

Evas intresse är främst regi, men också att fördjupa sig i processen i en filmproduktion. En viktig del i hennes målsättning att regissera egna filmer är att faktiskt få dem visade för en publik. Där hamnar lätt de egna kraven i vägen:

– Jag skulle aldrig släppa ifrån mig en film till en festival som Frame eller Novemberfestivalen, om den inte känns hundra procent, säger Eva.

När du sökte till att medverka i Fokus, vad var dina förhoppningar på projektet?

– Mina förhoppningar var att lära mig mer om tekniken bakom filminspelning och få kontakter med flera inom branschen.

Tror du den här typen av satsning kan påverka jämställdheten i filmbranschen?

– Ja, det tror jag. Jag tror att när man får chansen att komma in och jobba i en workshop, till exempel, så tror jag man kan få den knuff som behövs för att ge sig ut i branschen. Man blir inspirerad och kommer förhoppningsvis själv söka upp den väg man behöver för att göra film. Det var så jag kände, att det blev en puff i rätt riktning, jag insåg att jag verkligen vill in i branschen och nu får jag hitta min väg in.

Hanna har gått Ölands dokumentärfilmskola och det är dokumentär hon främst är intresserad av.

– För tillfället har jag svårt att se mig jobba med film på heltid men hoppas och tror att det främst har med ringrostighet att göra. Det är dokumentära filmer som jag är mest intresserad av att göra själv. Jag gillar flexibiliteten och enkelheten i små produktioner och med få personer vid inspelning. Förutom att fota, som länge har varit det jag har varit mest intresserad av, har mitt intresse för ljudet blivit större.

När Hanna uttrycker sina mål handlar de mycket om möjligheterna att genomföra dokumentära projekt. Hon vill kunna genomföra större projekt i samverkan med andra, med ekonomi för utrustning och övriga resurser, där skapandet byggs på lust och konstnärlighet snarare än prestationskrav. Hon betonar att hon söker andra filmare att bolla idéer med, ett nätverk för samarbeten men också någon som tar en handledande roll.

När du sökte till att medverka i Fokus, vad var dina förhoppningar på projektet?

– När jag läste om projektet kändes det helt perfekt för mig. Jag har en filmbakgrund men har av olika anledningar tappat kontakten med ett aktivt filmskapande. Vad jag vill är att få mer att stå på, dels för att göra mina egna filmer och dels för att kunna jobba med olika funktioner på andras produktioner. Och jag tror att om jag blir säkrare på att göra film så kommer jag också lättare ta för mig och gå vidare med mina egna filmer.

– Jag tycker att de här inblickarna i olika teknikområden har gjort att det känns mer självklart att ta för sig av det. Att jag vet mer vad som finns, hur jag jobbar med det, var jag hittar det jag behöver och en självklarare känsla av att jag kan fortsätta med det när jag vill.

Ida går Filmproduktionsprogrammet på Högskolan Väst i Trollhättan. Innan högskolan hade hon inte haft större kontakt med filmskapande, men har nu ett starkt intresse och en vilja att i framtiden arbeta i branschen. Idas utbildning är teoretisk och i början av Fokus lyfter hon fram ett stort behov av att öka sina teknikkunskaper.

I framtiden ser Ida sig själv på större filminspelningar, men är osäker på om det är just administration hon vill jobba med. Det tekniska lockar alltmer. Det hinder hon själv upplever är de små chanserna att komma ut och jobba och bygga på sin erfarenhet. Det hänger en del på kontakter, men handlar också om att våga kasta sig ut.

När du sökte till att medverka i Fokus, vad var dina förhoppningar på projektet?

– Mina förhoppningar var att få en bättre inblick i de olika arbetsrollerna i en filmproduktion, vad som är deras ansvar. Förut visste jag på ett ungefär.

– Jag ville också lära mig mer praktiskt hur saker och ting fungerar. Jag kände att jag behövde mer ”praktisk” kunskap för att kunna hänga med i samtal om teknik och därmed vara en bättre producent. Det här kände jag inte att skolan kunde ge mig och därför fastnade jag direkt när jag fick höra om Fokus.

Levde projektet upp till dina förväntningar?

– Både ja och nej. Det ultimata hade varit om vi hade haft ännu mer tid och verkligen kunnat fördjupa oss i något som vi var intresserade av, dock var det bredare upplägget bra med tanke på den tidsbegränsning vi hade. Jag önskar väl kanske att jag hade fortsatt fördjupa mig själv i något mer tekniskt, jag har tänkt på det ett tag men inte kommit till skott.

– Mentorsprogrammet har hittills varit över mina förväntningar måste jag säga, jag hoppas dessutom att det kan leda till en del spännande saker i framtiden.

Tror du den här typen av satsning kan påverka jämställdheten i filmbranschen?

– Svår fråga. Att fler tjejer skaffar sig mer kunskap tror jag är viktigt men frågan är om det är det som är största problemet. Det räcker ju inte bara att man kan en massa saker, man måste ju dessutom våga *påstå* att man kan – och sedan att ta för sig. Det tror jag att killar är bättre på, även om de inte är mer tekniskt kunniga.

– Men, vet man att man kan är det ju självklart lättare att känna sig självsäker och våga ta för sig. Så ja, jag tror att en sådan här satsning kan påverka jämställdheten eftersom det främjar teknikkunskapen och intresset hos fler tjejer.

– Jag kommer att ha stor nytta av det fackspråk jag har lärt mig, det är skönt att ha grundkunskaper och att kunna hänga med när någon pratar om de olika delarna i skapandet. Att vi fick hålla på med utrustningen och ta i grejerna gjorde att jag tappade lite av den respekt jag hade tidigare.

Maja läser Filmproduktion på Högskolan Väst. Maja har tagit egna initiativ till att bygga på sin erfarenhet och har gjort praktik hos filmproduktionsbolag under sina studier, där hon har fått ta eget ansvar för projekt.

– Jag känner verkligen att jag har utvecklats och inspirerats inför mitt fortsatta arbete med film. Här har det funnits tillfälle att lära sig mycket om filmteknik. Är otroligt peppad till att skaffa mig ännu mer kompetens inom de olika områdena.

Maja om workshoppar

Maja har under året fortsatt jobba på långfilmsproduktioner, bland annat som produktionskoordinator på långfilmen *Blondie* under sommaren 2011.

I början av Fokusprojektet uttryckte Maja behovet av att ha breda kunskaper med sig i sitt yrkesval:

– Jag vill gärna skaffa högre kunskap inom foto, ljus och ljud med betoning på foto och behöver ta steget ut i det professionella innan kursen är slut. Jag vill för en gångs skull hålla i hela processen – redo att göra själv och behärska. Det spelar ingen roll hur stor eller liten produktion. Jag vill helst ha koll på alla praktiska delar av en inspelning, om

man ska in och jobba behövs bredd, särskilt om man siktar på det professionella.

När du sökte till att medverka i Fokus, vad var dina förhoppningar på projektet?

– Jag siktar på att leda projekt inom film i framtiden. I tillägg till det skulle det vara en dröm att få göra ”en egen film”. En kortare spelfilm eller dokumentär.

– Mina förhoppningar eller rättare sagt anledningen till varför jag sökte till projektet var för att jag kände att den största utmaningen i mitt yrkesval var att jag visste så lite om den teknik som används inom film. Även om inte jag kommer att använda så mycket filmutrustning praktiskt känns det nödvändigt att ha så mycket fakta som möjligt om vad som finns på marknaden och när man ska välja att använda det.

– Detta tror jag att flera av oss som var med på projektet hade som gemensam anledning. Personligen avskyr jag när det pratas om något som jag inte förstår. Fokusprojektet har gjort att det blivit färre sådana tillfällen.

Levde projektet upp till dina förväntningar?

– Eftersom jag både under och efter Fokusprojektet jobbat i större projekt där mycket utrustning använts har jag känt att jag fått ut väldigt mycket av mitt deltagande. Jag kan följa med på vad som sker och vad folk pratar om. Man blir inte expert av att rigga lampor under en helg men jag förstår bättre hur ljussättarna och elassistenterna resonerar när det gäller tider och så vidare.

– Olika lampor har fått namn och ett eluttag är inte längre bara ett eluttag. Jag hade tidigare endast den typ av kunskap man får genom att se ljussättare springa omkring och sätta upp lampor till höger och vänster utan synbar logik. Nu förstår jag hur de tänker och det kommer jag absolut ha nytta av nästa gång jag leder ett filmprojekt.

Mio arbetar som lärare på Kvinnofolkhögskolan i Göteborg, där hon håller i filmkurser och hjälper deltagare att hitta sin väg till filmskapandet. Motiveringen till att hon sökte till Fokusprojektet var att prioritera sitt eget skapande som en deltagare i en grupp:

– Det är vanligt att kvinnor som brinner för det kreativa hamnar just inom pedagogiken och därför bortprioriterar det egna skapandet. Jag ser speciellt fram emot att studera filmteknik i en grupp där jag har samma roll som andra intresserade.

När du sökte till att medverka i Fokus, vad var dina förhoppningar på projektet?

– Jag hoppades att fylla många av de kunskapsluckor som jag hade inom filmskapandet och se

hur branschen jobbar med filmproduktion. Så klart hoppades jag även hitta samarbetspartners och kontakter inför framtiden.

Levde projektet upp till dina förväntningar?

– Det levde upp till förväntningarna på många sätt, jag har fyllt kunskapsluckor och sett hur filmproduktionskedjans komplexitet ställer höga krav på de olika yrkesområdena. Detta ledde till långt fler frågor om de kunskapsluckor som jag kanske inte visste fanns innan projektet.

– De nya kontakterna var deltagarna i projektet och ledarna. Men klyftan mellan dessa proffs och deltagarna var ganska stor och därför känns det svårt att veta hur man ska kunna utnyttja kontakterna direkt.

Kan den här typen av satsning påverka jämställdheten i filmbranschen?

– Den kan hjälpa några enskilda individer att få ökad insikt i filmteknik. Sen är det inte lika säkert att dessa hamnar inom filmbranschen. Det beror ju på bakgrund, förutsättningar och mål. Den som har tid och pengar kommer att tjäna mycket på detta, medan den som inte har tid på grund av pengar fortfarande sitter i svårigheter att ta sig in i filmbranschen.

– Mycket tyder på att det redan finns många kvinnor som har stora kunskaper inom film, som exempelvis att hälften av alla som på något sätt studerar film i Sverige är kvinnor. Det betyder inte att alla dessa blir regissörer och får andra A-funktioner inom filmen. Så frågan är om utbildning av tjejer hjälper tillräckligt när vi talar om ett strukturellt förtryck på grund av kön.

– När kursen gick till sitt slut kände jag mig som ett svart hål som sugit in all ljuskunskap som jag någonsin kunnat, det enda som kvarstod var att få slunga ut det i verklig praktik under planering och inspelning av film.

När hon blev en av deltagarna i Fokus var 24-åriga Sofia nyss hemkommen från Irland där hon tagit kandidatexamen i animation på Dun Laoghaire Institute of Art, Design & Technology. Sofias ambition är att arbeta som regissör och producent inom spelfilm. För att möjliggöra den ambitionen ser hon ett behov av kontakter inom filmbranschen och av den tekniska kunskap som är nödvändig för att arbeta med spelfilm. Sofia anser att hon befinner sig i början av sitt skapande:

– Jag behöver i alla fall inte mer utbildning nu! Behöver vara i Sverige, hitta och lära känna folk, hitta min egen plats och min roll. Det är dags att

börja göra filmer som blir sedda, så snart som möjligt!

När du sökte till att medverka i Fokus, vad var dina förhoppningar på projektet?

– Mina förhoppningar var att få en insikt i hur personer inom branschen arbetar. Jag hade precis gjort min första kortfilm, *Sommardröm*, och kände under produktionen att jag dels ville veta mer om hur jag kan använda utrustningen för att få största möjliga skapande frihet, dels att jag ville träffa människor i Sverige som verkligen vill göra film. Målet var att träffa andra filmskapare med vilka jag efter kursen kunde ha ett fortsatt utbyte med.

Tror du den här typen av satsning kan påverka jämställdheten i filmbranschen?

– Det är en svår fråga. Jag har hört någon säga att skillnaden mellan tjejer och killar är att tjejer gärna vill veta säkert att de kan göra något innan de åtar sig att göra det, och att killar säger att de kan göra något utan att veta säkert om de kan det. Jag tror att tjejer måste få lära sig att de kan göra tekniska saker och att tjejer måste få utrymme där de kan testa och göra fel. En sådan här satsning ger tjejer en möjlighet att ta för sig vilket är en bra förutsättning för att utvecklas och att fortsätta att göra det.

– Jag märker redan att det skett en förändring i mitt arbete, och då framför allt i mitt tänkande när jag angriper tekniska problem för att visualisera mina ideer.

Det är nog lätt att tro att en medvetenhet om teknikens begränsningar till viss del hämmar kreativiteten hos en filmskapare men så är absolut inte fallet. Det viktigaste som jag har lärt mig är inte hur tekniken ska användas på rätt sätt, utan vad som händer efter det att jag har läst manualerna.

Kursledarna har inte bara visat hur tekniken borde användas utan även presenterat de oändliga möjligheter som finns när jag applicerar tekniken på det sätt som bäst hjälper mig kommunicera det jag vill säga.

Viana

Viana började göra film i ett projektarbete under sina studier i Samhälle/internationella relationer på Hvitfeldtska gymnasiet. Hon bestämde sig för att använda ett för henne nytt redovisningssätt, dokumentärfilm, och det var då hon började intressera sig för filmskapande. Resultatet blev en dokumentär om arbetskraftsinvandringen i Göteborg under 1950-60 talet, en praktik på långfilmsprojektet *Jävla pojkar* på Bergsjöns Kultur- och media-verkstad och en resa till Argentina för att filma en dokumentär om identitetssökande.

Viana vill fortsätta använda dokumentärfilman-det som ett verktyg i sitt framtida arbete:

– I framtiden hoppas jag kunna fokusera mer på skapandet. Men när teknikkunskaperna brister, då brister även motivationen. Jag har svårt att definiera ett specifikt yrke, men det känns viktigt att arbeta i ett socialt sammanhang, där utbytet mellan människor är det centrala. Dokumentärfilman-det vill jag använda som arbetsmetod för att nå ut.

När du sökte till att medverka i Fokus, vad var dina förhoppningar på projektet?

– Att jag skulle bli inspirerad att sätta igång med mitt eget material när jag blivit medveten om de tekniska bitarnas betydelse.

Hur levde projektet upp till dina förväntningar?

– Det var viktigt att förstå de olika momenten men jag hade hellre ägnat mig åt en djupdykning inom ett område. Men för folk som är inom spelfilmsbranschen är det ett perfekt erbjudande.

– Jag kunde även ställa mina frågor eftersom de som höll i workshops var jättegoa och engagerade. Det gillade jag. Jag tycker även att handledardelen och träffen med tjejerna i början har varit det som berikat mig mest.

Kan den här typen av satsning påverka jämställdheten i filmbranschen?

– Absolut, men kanske mer konkreta och praktiska

workshoppar där man får en praktisk kunskap som kan konkurrera. Nu har vi fått en generell kunskap som är en grund. För filmteknik krävs det oerhört mycket kunskap och veckor av praktisk utövning.

– Jag tycker att det har varit en underbar introduktion inom alla områden. Det kanske passar bäst för den som vill ha en ledande funktion inom film och lära sig om alla områden, eller de som vill göra allt själva och behöver veta vad alla momenten innebär. Som för dokumentärfilmare. Men personligen kände jag att en djupgående workshop hade varit mer praktiskt givande för mig.

– Det är givande att vi i gruppen har så olika bakgrund och erfarenheter av filmskapande. Det inspirerar och motiverar till utveckling av ens eget projekt. Jag fick lust att sätta igång med redigering av mitt material direkt efter vår första mingelträff, för jag vill veta var jag är på väg.

– Under en resa till Argentina, där jag filmade, uppkom många sidospår. Mina nya lärdomar har inspirerat mig att gå ur den ram som var tänkt från början och observera mitt arbete utifrån. Hanna inspirerade mig, eftersom hon också har en dokumentär utgångspunkt och även haft ett av sina projekt vilande ett tag. Känns skönt att man kan hitta människor som har varit i samma situation eller har en annan syn på saker och ting.

Ljus/ljussättning, 30 april–1 maj

Handledare: Luisa Fanciullacci, och elektrikerassistens Sarah Adolfsson

Plats: Gothenburg Filmstudios och Light Center.

Ljussättning i teorin, med genomgång av termer och begrepp. Besök på Light Center för närmare koll på teknisk utrustning. Praktiska ljussättningsövningar utomhus och i studio.

Luisa Fanciullacci, ledare ljusworkshop

Luisa Fanciullacci är belysningsmästare med 11 års erfarenhet i filmbranschen. Luisa är en av initiativtagarna till Gothenburg Filmstudios och Cameracenter. Hon jobbar oftast med reklam och långfilm, bland hennes senaste jobb kan vi bland många andra räkna in *Till det som är vackert* och *Snabba Cash*.

Från deltagarnas utvärdering av helgen:

- ”Lärde mig många nya uttryck som jag kommer ha nytta av i framtiden. Fick också en grund kunskap om olika sorters belysning och lite ellära och säkerhet.”
- ”Grymt fin möjlighet att få proffsen för sig själv under två dagar och chans att utnyttja dem fullt ut. Fråga frågor, höra deras syn på branschen, hur de arbetar och vad de tycker

är viktigt att förmedla. Fint med en kort introduktion när man inte har så mycket praktisk eller teoretisk erfarenhet sen innan. Så man har lite större koll och förståelse för de olika delarna.”

- ”Det kändes bra att jag kunde vara helt och hållet oerfaren och naiv i min frågeställning.”

GOTHENBURG FILM STUDIOS är ett kluster av filmföretag samlade på Lindholmen i Göteborg. De växer ständigt, men cirka 45 företag finns där idag och tillhandahåller inspelningsstudios, production services, kamera- och ljudteknik, ljus, dekorsnickerier, efterbearbetning av ljud och bild, kontorslokaler, fordon, filmeffekter, catering, kostymförråd och lager.

Gothenburg Film Studios säger själva att de arbetar för att utveckla den skandinaviska filmindustrin, bland annat med evenemanget GOKINEMA, en mötesplats som samlar filmskapare och filmarbetare för att nätverka, utvecklas och samla inspiration. Hos Gothenburg Film Studios finns två teknikuthyrningsföretag, Camera Center och Light Center, där vi delvis genomförde workshoppar i ljus respektive foto. Där ligger också CloudBerry Sound där vi höll workshop i ljud/ljudredigering.)

Kamera och foto, 7–8 maj

Handledare: Michael Petersen

Plats: Gothenburg Filmstudios och Camera Center.
Teori kring fotografens roll och uppgifter, samt moment som blocking. Genomgång av teknisk utrustning på Camera Center med test av olika kamerasystem, och övningar med kameror inklusive steadicam-rigg. Michael Petersen är yrkesverksam filmfotograf med lång erfarenhet från både reklam- och långfilm. Han är också en av initiativtagarna till Gothenburg Filmstudios och Camera Center.

Michael Petersen handledare för kamera/fotoworkshop

Från deltagarnas utvärdering av helgen:

- ”Jag gick igång på allt men det som jag tar med mig starkast av är när vi fick kolla in olika kameror och testa steadicam och easyrig. Men bara att få ha den på axeln var en njutning. Mycket skoj!”
- ”Stor överblick över filmfototeknik, samt mycket detaljerad kunskap om exponering osv. Plus att vi fick info om hur marknaden ser ut idag med digitalt foto vs film.”
- ”Två veckor efter vår workshop med Michael Petersen har jag kvar känslan av tyngden från att gå runt med en steadicam. Bara att ha gått runt med den i lokalen några minuter sitter kvar i kroppen och jag längtar till nästa gång jag kan testa mer. Jag blev verkligen peppad den här helgen och kände mig gött nördig av alla små tekniska detaljer som vi lärde oss!”

Mio tar på sig Steadicam-riggen, här handlar det om balans och kontroll snarare än styrka.

Ljud/ljusbearbetning, 21–22 maj

Handledare: Christian Holm och Niklas Skarp
Plats: CloudBerry Sound, som är beläget hos Gothenburg Filmstudios

Efterbearbetning/redigering ljud, trampstudio, genomgång teknisk utrustning för ljudupptagning samt praktiska övningar med bomteknik, mixerbord, ljudupptagningar av atmosfär och dialog

Christian Holm och Niklas Skarp

Christian och Niklas startade och driver ljudesignföretaget CloudBerry Sound tillsammans med ett par andra ljudläggare/tekniker. På CloudBerry Sound arbetar de med ljudläggning, efterbearbetning och mix.

Från deltagarnas utvärdering av helgen:

”Behållningen var att få veta hur ljudet i en film ser ut, rent tekniskt. Vad består filmljud av. Det är ju helt grundläggande men det tänks inte över så mycket. En annan viktig punkt var då de berättade om egna erfarenheter kring hur ljud används och kan användas. Detta hade gärna fått utvecklas mer. Att få höra skillnad i mikrofoner och teknik är också viktigt, samma som med kamerorna, stor skillnad. Det var fantastiskt att få se tramprummet. Spännande att höra hur ljudets karaktär förändras. Gillade även mycket då den externa ljuddämparen plockades fram – ett vitt/svart täcke på stativ. Topp! Mycket bra att få testa utrustning som bommen, mixern, mickar osv.”

Niklas visar knepen för att bomma under olika omständigheter.

Postproduktion och after effects, 4–5 juni

Handledare: Daniel Bladini, Michael Sevholt och Fateh Shams.

Plats: Shoot & Post och kurslokal ABF Göteborg. Postproduktion på Shoot&Post, en inblick i format och efterproduktionsprocessen. After Effects workshop med undervisning i verktyget samt praktiska övningar. Grading med genomgång av arbetet och övningsexempel.

Michael Sevholt, en av handledarna under postproduktionsworkshop.

Michael Sevholt (och Fateh Shams)

Michael är en av de drivande bakom företaget Shoot & post och arbetar som postproducer. Fateh jobbar med Grading hos Shoot & Post. Daniel Bladini har flera titlar, Motion Designer, Art Director, 2d-3d animator/designer, och jobbar med postproduktion på produktionsbolaget STARK. Företaget producerar film och events, deras fokus är reklam, företagsfilm och en hel del musikvideos.

ABF GÖTEBORG MEDIA LAB

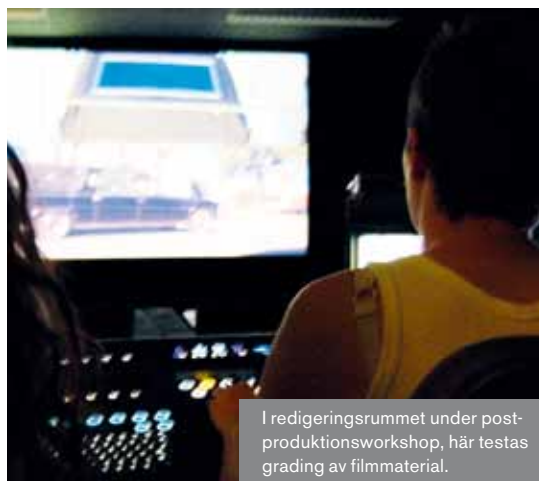
Här kan den som sysslar med film och annan audiovisuell media få stöd och handledning. ABF ordnar filmkurser, samtal och visningar och driver ABF Media Lab, för den som vill göra film utan finansiärer och produktionsbolag.

SHOOT& POST är ett Göteborgsbaserat företag som jobbar med postproduktion för film och TV. Några av företagets projekt är *Play* (grading på Shoot&Post, biopremiär 2011), *Miss Kicki* (biopremiär 2010) och *Starke man* (start 2010 i SVT1). Shoot & Post har kompetens för alla delar av efterproduktion, från framkallning, scanning och loggning till grading, VFX, filmout och print.

Från deltagarnas utvärdering av helgen:

”Behållningen för mig var att träffa Michael och Fateh, eftersom att de gör saker som jag är mer intresserad av. Alltså grading och post. Själva animeringen var kul, men när det gäller ett så stort program som After Effects så känns det nästan övermäktigt att stiga in i ett par timmar för att sedan stiga ut igen.”

”Fick lära mig mycket som jag inte hade en aning om tidigare gällande postproduktionsprocessen. Visste inte riktigt vad jag skulle förvänta mig av helgen och måste säga att jag blev positivt överraskad.”

I redigeringsrummet under postproduktionsworkshop, här testas grading av filmmaterial.

Mentorsprogram

Efter avslutade workshops tog mentorsprogrammet vid. Deltagarna kunde välja mentor bland handledarna de träffat under workshops, eller önska någon utifrån yrkesroll. Mentorerna valdes ut bland erfarna, yrkesverksamma filmarbetare, och var övervägande kvinnor. Mentorer och deltagare fick instruktioner kring upplägg samt uppslag på hur träffarna kunde struktureras.

Mentorskap handlar om en dialog och ett möte då mentorn delar med sig av sina erfarenheter och råd. Relationen bygger på ett fritt och ömsesidigt val. Deltagarnas ansvar gällde att vara drivande i frågeställningar och ämnen att diskutera, eftersom deras behov och utveckling låg till grund för träffarna.

En mentor är:

- en samtalspartner som lyssnar, ställer de rätta frågorna och inspirerar
- uppriktig och öppen om sig själv, delar med sig av erfarenheter och sin tid
- ifrågasättande och vägledande
- uppmuntrande och stöttande
- ett bollplank
- generös med sina nätverk/kontakter
- lojal och sekretess är en självklarhet

Några tips till mentorer:

- Första mötet är viktigt, fokusera på att lära känna varandra. Lägg de första träffarna tätt.
- Träffas gärna utanför arbetsplatsen och avsätt tid, helst 2 timmar, om det är möjligt.
- Diskutera gärna på första träffen hur ramarna ska se ut: hur ofta ska ni träffas, vilka frågor ska tas upp, förberett eller spontant, vad ska hinnas med, vad är målet?
- Vad hade du själv velat ha för stöd när du var i samma situation, i början av din yrkeskarriär.

Mentorer

Ingrid Thornell är producent och projektledare på Mirahfilm. Dessutom arbetar hon halvtid på Kultursekretariatet på Västra Götalandsregionen som projektledare för North Sea Screen Partner och driver GROW – en utvecklingsarena för kort och dokumentärfilmare.

Pia Tjäder är manusförfattare och filmregissör bosatt i Göteborg och jobbar med både konstnärliga och kommersiella produktioner. Arbeten, exempel: kortfilmen *Som en dröm*, beställningsfilmen *Tio pinnar i luften* och utvecklingen av långfilmsmanus.

Hanna Högstedt är regissör och examinerades från filmregiutbildningen på Filmhögskolan i Göteborg 2010. Hon är aktiv i Oberoende filmares förbund. Arbeten, exempel: filmprojektet *Min Franska Revolution*.

Malin Söderlund driver sedan 2007 det egna produktionsbolaget Kraftfilm, med fokus på film- och tv-produktion. Malin jobbar ofta som line producer på långfilm, senast på *Simon & Ekarna*.

Hillevi Råberg är producent på Illusion Film & Television AB. Hillevi har cirka 14 års erfarenhet av film och har, innan hon blev producent, arbetat inom olika funktioner inom film, som bland annat casting, produktions-/producentassistent och inspelnings-/produktionsledare.

Åke Webrling och Andreas Jonsson Hay. Åke är fotograf på Sveriges television. Han arbetade tidigare som fotograf och bildproducent på Uppdrag granskning och är för närvarande mellanösternkorrespondent i Istanbul. Andreas är välrenommerad klippare och producent. Åke och Andreas har delat på ett mentorsuppdrag där fokus har varit en dokumentärfilm i redigeringsprocessen.

Mentorernas röster

”Jag var väldigt nyfiken på vilka frågor adepten skulle ha. Om hon hade tänkt på framtiden och hur hon idag ser sin roll framöver. Jag tror ett bra stöd för unga (kvinnliga) filmare är att vara med på filminspelningar i olika roller med professionellt stöd. Tror att bästa vägen in i branschen går via direkt arbete.”

”Den största behållningen för mig var att dela med mig av mina erfarenheter, och att min adept var med på min produktion, det tror jag var väldigt givande för henne och vidgade hennes kontaktnät”

”Jag upplever att unga oetablerade filmare har ett stort behov av kontaktnät, framförallt möjlighet att göra mycket film för att utvecklas, och stöd av professionella filmare/producenter.”

”Jag tror på mentorer och nätverksträffar. Att få ett nätverk och ett sammanhang eller forum där man kan få stöta och blöta sina funderingar och olika arbetssituationer man ställs inför.”

Seminarium

För att avsluta Fokus och återkoppla till den diskussion som låg till grund för projektets idé hölls ett offentligt samtal om film och jämställdhet. Samtalet fördes av en inbjuden panel bestående av:

Anne-Marie Söbrman Fermelin – universitetslektor, tidigare kortfilmskonsulent på Filminstitutet, idag utbildningsledare för kandidatprogrammet på Filmhögskolan i Göteborg.

Jessica Simonsson – maskör och ledamot i Teaterförbundets filmavdelning.

Astrid Askberger – filmare och styrelseledamot i Doris Film.

Samtalet hölls på Bio Roy i Göteborg och det låg som en programpunkt under filmfestivalen LadyBug, där jämställdhet och kvinnors filmskapande har en central plats. Syftet med samtalet var att samla gruppen och kommunicera projektet offentligt, men att göra det på ett sätt som var mer av allmänt intresse än endast en projektpresentation. Det blev också ett sätt att samla deltagarna för en tydlig gemensam avslutning, utan fokus på deras förmodade utveckling och prestation. På detta sätt diskuterades de strukturer och problem som ligger till grund för att projektet initierades, men samtalet erbjöd också ett framåtblickande och inspiration till Kultur i Västs filmkonsulenters framtida fokus på frågor kring genus och film. Samtalet dokumenterades och videoklipp finns på: www.ladybugfestival.com.

LadyBug startade 2009 och har årligen hållits på Bio Roy med omgivningarna i Göteborg. Festivalen fokuserar på film, musik, konst och kultur i perspektiv av jämlikhet, rättvisa och miljö.

KONTAKT

Välkommen med dina frågor och idéer till:
Pia-Mari Wehring, filmkonsulent Kultur i Väst,
031-333 51 35, pia-mari.wehring@kulturivast.se
kulturivast.se/film

LITTERATURTIPS

00-talets regidebutanter och jämställdheten,
en rapport från Svenska Filminstitutet.

**Ungdomars möjligheter till eget filmskapande i
Västra Götalandsregionens kommuner**, en kart-
läggning av Kultur i Väst

Jämställdhet i svensk filmproduktion, dokumen-
tation av ett branschmöte med Kulturdepartementet
16 juni 2010

Teaterförbundet har tagit fram flera rapporter om
jämställdhet. Du hittar dem på teaterforbundet.se

Wift (Women in Film & Television) har tagit fram tre
skrifter om jämställdhet i film- och tv-branschen, de
går att beställa från Wifts hemsida: wift.se/
om-wift/wifts-skrifter/

TACK TILL

ABF Film och Media: Lars Wiberg

Aase Högfeldt

Anne-Marie Söhrman Fermelin

Astrid Askberger

Bergsjöns Kultur- och mediaverkstad:

Niklas Lundin och Shaker K Tahrer

CloudBerry Sound:

Christian Holm, Niklas Skarp och Niclas Merits

Doris Film

Gothenburg Filmstudios:

Paul Blomgren, Michael Petersen, Luisa Fanciullacci
och Sarah Adolfsson

Hanna Högstedt

Hillevi Råberg

Ingrid Thornell

Jessica Simonsson

KulturKraft Väst:

Harald Tjelle och Mattias Ehrenberg

Kultur Ungdom:

Sanna Eskilsson

Malin Söderlund

Pia Tjäder

Shoot & Post:

Michael Sevholt och Fateh Shams

STARK:

Björn Fävremark och Daniel Bladini

Ladyfest c/o Stina Nilsson

Women in Film and Television (WIFT)

Åke Wehring och Anders Jonsson Hay

Kultur i Väst har uppdraget att stärka och utveckla kulturens och konstarternas roll i Västra Götaland. Detta gör vi tillsammans med 49 kommuner, föreningar, organisationer, nätverk, näringsliv, kulturutövare, bibliotek, skolor, arrangörer och regionens invånare.

Kultur berikar livet.

Kultur i Väst
405 44 Göteborg
besök Rosenlundsgatan 4
växel 031 333 51 01
www.kulturivast.se